

Lerarentekort tegengaan

De zomervakantie nadert met rasse schreden. Voor de federale regering worden het nog spannende weken: de vakbonden dringen aan op efficiënte maatregelen om de koopkracht en de solidariteit te versterken en de politici verwachten aanvaardbare oplossingen voor de staatshervorming. Na het politiek reces begint de Vlaamse regering aan haar laatste jaar. De verkiezingen van 2009 worden nu al voorbereid.

Leerzorgplannen: quo vadis?

Het onderwijs kijkt uit naar wat de onderwijsminister gaat doen met zijn leezorgplannen. Heeft de minister geluisterd naar wat de specialisten ter zake, de leraren, over zijn plannen hebben gezegd? Is de minister ervan overtuigd dat zijn plannen zonder draagvlak niet tot resultaten zullen leiden? Wij blijven de minister herinneren aan het standpunt van onze leden! Het COV-standpunt blijft onveranderd: zolang het leezorgplan blijft wat het nu is, is het onuitvoerbaar én onaanvaardbaar.

Open VLD lanceerde in extremis nog een enquête om in de scholen te peilen naar de mening van de schoolteams over de leezorgplannen van onderwijsminister Vandenbroucke. Totaal overbodig, die enquête, pure tijdverspilling!

Het had volstaan om de reacties erop na te lezen die onder meer door de vakbonden werden ingebracht tijdens de hoorzitting over leezorg in de Onderwijscommissie van het Vlaams parlement. Het had volstaan in herinnering te brengen wat de vakbonden aan bezwaren hadden geuit ter gelegenheid van hun bezoek aan Open VLD en andere democratische partijen. De enquête die nu door open VLD wordt verspreid, is dus niet meer dan een

te vroege verkiezingsstunt. Onze vertegenwoordigers in de VLOR hebben er mee voor gezorgd dat, in afwachting van meer duidelijkheid van de minister over zijn plannen, de werkgroepen over leezorgaspecten pas in september hun werkzaamheden zullen hervatten.

Lerarentekort: kordate aanpak nodig

Het aangekondigde lerarentekort kan met kortetermijnmaatregelen niet worden verholpen. Niet alleen moet dag na dag gewerkt worden om het imago op te krikken, zowel de arbeidsvoorwaarden in hun breedste betekenis als de verloning moeten een dermate grote aantrekkingskracht uitoefenen dat jongeren kiezen voor het lerarenberoep en dat leerkrachten in het onderwijs willen blijven werken.

Een leeftijdsbewust personeelsbeleid moet gepaard gaan met maatregelen om werken en privé beter te combineren en met mogelijkheden om ook de eindeloopbaan beter te doen aansluiten bij de noden en verwachtingen van de personeelsleden.

Druppels op een hete plaat

De onderwijsminister trekt de coëfficiënt voor de herberekening van de lestijden vol-

gens de schalen in het kleuteronderwijs, op van 0,8 tot 1. Daarmee wordt de foute budgettaire inschatting van de kostprijs van het nieuwe systeem voor de berekening van de instaplestijden grotendeels rechtgezet. De minister had de vele negatieve kritieken op de overvolle instapklasjes tijdens het voorbije schooljaar kunnen vermijden, als hij ons als volwaardige partners in dat dossier had erkend. Wij blijven ook eisen dat een oude onrechtvaardigheid wordt rechtgezet. Elke kleuter moet voor de volle honderd procent tellen. Niet alleen om de omkadering te bepalen, maar ook voor het werkingsbudget. Tegelijk wil de minister dat ook kinderverzorgers in die lestijden kleuteronderwijzer kunnen worden aangesteld. Die maatregel dreigt te leiden tot de uitholling van het beroep van kleuteronderwijzer. Wij willen erover blijven waken dat het huidige kwaliteitslabel van de kleuterscholen niet aangestast wordt.

Kinderverzorgers zijn broodnodig opdat de kleuteronderwijzers hun volle aandacht kunnen besteden aan hun hoofdopdracht. Vooral bij de kleinste kleuters gaat veel energie naar de verzorgende taken. Die zijn zelfs zo belastend, dat beginnende kleuteronderwijzers die starten bij de jongste kleuters, het vaak al snel voor bekeken houden en het onderwijs verlaten. Daarom pleiten wij ervoor dat voltijdse kinderverzorgers worden aangesteld in alle klasjes met de jongste kleuters. Even belangrijk voor alle beginnende leerkrachten is dat zij kunnen rekenen op meer zekerheid van tewerkstelling en op een degelijke aanvangsbegeleiding. De middelen die nu aan mentoren worden besteed, moeten gevoelig worden verhoogd.

Leerkrachten willen vooral goed kunnen lesgeven, zonder al te veel energie en tijd te 'verspillen' aan allerlei neventaken en bijkomende opdrachten. Ook de planlast veroorzaakt door het teveel aan papierwerk, werkt verlamdend en draagt bij tot onbehagen en ongenoegen.

Ons sectorcomité Kleuteronderwijs buigt zich al langer over deze problematiek. Ook dat stelt vast dat een resem maatregelen nodig zijn om de situatie te keren. Een groot dilemma is wel dat meer kleuteronderwijzers nodig zijn om de werkomstandigheden te verbeteren door de kleutergroepen kleiner te maken, terwijl die markt juist ontwricht is door het tekort aan kleuteronderwijzers. Toch moet blijvend onderstreept: inboeten op de kwaliteit is geen optie!

Oudere kleuteronderwijzers stoppen ook niet onder stoelen of banken dat het uitzicht op een gunstige eindeloopbaan (voltijds of deeltijds uittreden vanaf 56 jaar bijvoorbeeld) nodig is. Een goede eindeloopbaan-

regeling houdt rekening met de zwaarte van het werken met kleuters én biedt bovendien een aantrekkelijk perspectief om te kiezen voor een loopbaan in het kleuteronderwijs. Stimuli voor oudere kleuteronderwijzers om langer te blijven werken, kan resultaten opleveren: minder werken voor hetzelfde loon of meer betalen aan wie evenveel als vroeger blijft werken. Ook de leerkrachten van de lagere school denken daar zo over. Bij het debat over het vergroten van de kleuterparticipatie kwam ook dit aan bod: de infrastructuur moet worden verbeterd, de omkadering met opvoedend hulp personeel moet de werkdruk doen afnemen, volwaardige werkings-toelagen kunnen helpen om de leermiddelen tot een comfortpeil op te krikken...

Anderen pleiten ervoor om meer personeel met andere kwalificaties te kunnen aantrekken. We denken onder meer aan het meer inschakelen van leraren lichamelijke opvoeding voor de bewegingsopvoeding. De leden van onze sectorcomités waarschuwen ervoor dat nu al te veel collega's terecht komen in het 'middenkader', terwijl ze broodnodig zijn op de werkvloer. Kleuteronderwijzers moeten gestimuleerd worden om op klasniveau te (blijven) werken.

De volgende regering kan er niet onderuit: een breed pakket aan maatregelen moet de aantrekkelijkheid van het lerarenberoep sterk vergroten! Maatregelen kosten geld. Geld dat besteed wordt aan het onderwijs, is de beste investering voor de toekomst.

Oproep tot actie

De problematiek van het lerarentekort stelt zich op zowat alle onderwijsniveaus. Een totaalpakket aan maatregelen om leerkrachten aan te trekken en te behouden, is niet zo maar uit de mouw te toveren. De maatregelen moeten bij de sociale partners in het onderwijs kunnen rekenen op een breed draagvlak. De Vlaamse regering moet nu al het debat op gang trekken. Hoe eerder conclusies kunnen worden getrokken, des te vlugger kan berekend worden wat de kostprijs is en kan een begrotingspad op korte termijn worden uitgetekend. Met druppels op een hete plaat blijven oplossingen uit.

Het ACV eist meer koopkracht

De fiscale hervorming werd al in 2001 gestemd. Toch is ze nog niet opgenomen in de berekening van de bedrijfsvoorheffing op de loonfiche. Onze vakbond berekende dat de gemiddelde Belg daardoor jaarlijks zowat 300 euro te veel belastingen betaalt.

De belasting op het inkomen wordt iedere maand betaald via de bedrijfsvoorheffing, en nadien definitief verrekend via het aanslagbiljet, in de 12 maanden volgend op de fiscale aangifte. De 'eindfactuur' voor de inkomsten

van 2008 zal voor de meeste belastingplichtigen worden geregeld tussen eind 2009 en midden 2010.

Op basis van het barema (alleenstaand of getrouwd en beide werkend) raamt het ACV het verschil tussen de voorheffing en de eindbelasting op ongeveer 30 euro per maand. Dat betekent dat de Staat minstens 30 euro per maand, zonder interesten, leent van het merendeel van de werknemers. De impact van een correctie zou liggen rond één miljard euro, die één keer in rekening moet worden gebracht. Dat wordt momenteel nog versterkt door de zwakke indexering van de barema's van de voorheffing 2008 (namelijk iets minder dan 2 % en in vergelijking met de huidige inflatie die 4 % bedraagt). Te hoge voorheffingen hebben niet alleen een impact op de actieve werknemers, maar verkleinen ook het inkomen van de nieuwe bruggepensioneerden.

Het ACV heeft een gemakkelijk uit te voeren voorstel klaar om de koopkracht van alle werknemers te verbeteren. Wij vragen aan de overheid om de bedrijfsvoorheffing te verminderen met 30 euro per maand!

Pensioenen onder de aandacht

De budgettaire ruimte is weliswaar klein, maar toch wil de nieuwe minister van Pensioenen, Marie Arena, het debat aangaan met de vakbonden om na te gaan op welke manier hun eisen kunnen worden beantwoord.

Een eerste realisatie is het begin dat is gemaakt met de afbouw van de solidariteitsbijdrage. De laagste pensioenen komen eerst aan de beurt.

Belangrijk aandachtspunt voor ons is de nauwgezette opvolging van de perequatie. Sedert 1 januari 2007 is het nieuwe korvenstelsel van toepassing en als gevolg van dat stelsel zal de eerste tweejaarlijkse perequatie in januari 2009 worden toegekend.

Wij willen waken over de juiste toepassing van de concretisering van de perequatie. Om dat mogelijk te maken, worden de vakbonden betrokken bij het technisch comité dat wordt opgericht om de evolutie van de korven en de daarop toe te passen perequatie te berekenen.

Grenzen verleggen

De regering wil de toegelaten grenzen voor beroepsactiviteiten van gepensioneerden aanpassen. In het verleden gebeurden de grootste inspanningen voor de gepensioneerden die de wettelijke pensioenleeftijd (65 jaar) hebben bereikt. Deze regering legt ook de nadruk op de verhoging van de grensbedragen voor de categorie van de vijftigplussers.

De optrekking van de grensbedragen voor weduwnaars/weduwen die genieten van een overlevingspensioen en de wettelijke pensioenleeftijd nog niet hebben bereikt - een prioriteit voor de vakbonden - zal door de regering worden ondersteund met 2 miljoen euro. De uitvoeringsbesluiten worden in comité A onderhandeld met de vakbonden.

Minima - achterstand ophalen

Sinds de huidige minima zijn ingevoerd in 1993, bij de wet van 26 juni 1992, werden de forfaits van de minima in de openbare sector slechts met 4 % verhoogd. In een periode van 15 jaar werd pas op 1 april 2003 2 % toegekend en nog eens 2 % op 1 april 2004, dus nadat reeds meerdere loonstijgingen waren bedongen. In dezelfde periode zijn de lonen van de actieve ambtenaren met gemiddeld meer dan 10 % gestegen. De achterstand van de gepensioneerden met een forfaitair minimum is onaanvaardbaar groot. De gepensioneerde ambtenaren met een laag pensioen hebben recht op een ernstige verhoging.

Vakantiegeld

Volgens cijfers van de pensioendienst van de overheidssector (Pdos) werden in mei 2007 aan 387.818 rechthebbenden pensioen betaald en genoot 36 % daarvan een vakantiegeld. Om het aantal gerechtigden te vermeerderen of op peil te houden, onderzoekt de overheid onze vraag om de grensbedragen te verhogen. Gepensioneerden die een pensioen trekken dat boven die grensbedragen per categorie uitkomt, kunnen immers geen vakantiegeld krijgen. Een concreet voorstel wordt momenteel onderzocht.

Om het belang van de overheidspensioenen nog maar eens te benadrukken, organiseerden de ACV-centrales van het onderwijs en de openbare dienst op 12 juni jl. een studiedag. De ACV-centrales verenigd in de FCSOD zijn vastbesloten om het stelsel te blijven verdedigen. Na de zomervakantie zullen we hierover uitvoerig berichten.

Prettige vakantie!

Romain Maes ■
algemeen secretaris